

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗВІТ
ректора Одеського державного
екологічного університету
доктора фізико-математичних наук, професора
Степаненка С.М. за 2015 рік

Одеса – 2016

Загальна характеристика

Звітуючи про виконання у 2015 році завдань по розвитку Одеського державного екологічного університету (далі – ОДЕКУ), доповідаю, що управління здійснювалося у відповідності до вимог чинного законодавства України з врахуванням принципів колегіальності та академічних свобод, які є притаманними та традиційними для університету. Найбільш важливі питання життєдіяльності університету обговорювалися на засіданнях колегіальних органів управління – конференція представників трудового колективу (засідання відбуваються щорічно зі звітом ректора), Вчена рада університету (засідання відбуваються щомісячно), ректорат (засідання відбуваються щотижнево), Вчених радах інституту, факультетів, Педагогічній раді коледжу та технікумів, Науково-технічній та Методичній радах тощо.

Діяльність університету у 2015 році була спрямована на реалізацію завдань щодо покращення якості освітніх послуг, підвищення ролі наукових досліджень у навчальному процесі, залучення до них талановитої студентської молоді, моніторинг динаміки попиту на фахівців відповідних спеціальностей на рівні держави та регіону, розширення зв'язків з головними споживачами випускників університету, а також міжнародних освітніх та наукових зв'язків, створення англійських навчальних курсів та програм підготовки, посилення впливу студентського самоврядування в організації навчального процесу та реалізації соціальних програм розвитку університету, окреслених в Концепції розвитку Одеського державного екологічного університету на 2013-2017 роки.

Особливістю роботи адміністрації та колективу університету в 2015 році в окреслених напрямках було активне впровадження положень Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. згідно із затвердженим рішенням Вченої ради університету від 30 жовтня 2014 року Планом заходів по імплементації Закону України «Про вищу освіту» (наказ від 05.11.2014р. № 265). В цьому плані були передбачені заходи у 6-ти напрямках:

- організаційні заходи
- зміни в організації навчального процесу
- зміни у формуванні методичного забезпечення навчального процесу
- зміни в організації наукової діяльності
- зміни у фінансово-господарській діяльності
- зміни у порядку оприлюднення інформації про діяльність університету.

З вересня 2014 року по грудень 2015 року на виконання цього плану в університеті прийнято

- 24 нових положень, в тому числі «*Стратегічний план розвитку та вдосконалення освітньої діяльності ОДЕКУ на 2015-2020 рр.*» (від 25.06.15р.), «*Положення про систему забезпечення Одеським державним екологічним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти*» (від 28.05.15р.), «*Тимчасове положення про недопущення академічного плагіату в ОДЕКУ*» (від 28.05.15р.), «*Положення про освітні програми та навчальні плани ОДЕКУ*» (остання редакція від 24.09.15р.), «*Тимчасове положення про індивідуальний навчальний план студента в ОДЕКУ*» (від 24.09.15р.), «*Положення*

про організацію освітнього процесу в ОДЕКУ» (остання редакція від 26.11.15р.) тощо;

- оновлено та внесено зміни у 21 діюче в університеті положення, тому числі; «Статут Одеського державного екологічного університету» (від 05.03.15р.), «Положення про державну атестацію випускників в ОДЕКУ» (від 25.12.14р.), «Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів ОДЕКУ» (від 30.04.15р.), «Порядок проведення та критерії оцінювання відповідей студентів під час письмових іспитів» (від 30.04.15р.), «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників ОДЕКУ» (від 28.05.15р.), «Положення про організацію і контроль самостійної та індивідуальної роботи студентів ОДЕКУ» (від 28.05.15р.), «Положення системи контролю знань студентів» (від 28.05.15р.), «Положення про надання платних послуг в ОДЕКУ» (від 24.09.15р.) тощо;

- практично на кожному засіданні Вченої, Методичної рад університету, ректорату розглядалися питання оновлення нормативної бази всіх напрямів діяльності університету. Так, на засіданні Вченої ради 29.10.2015р. розглядалося окреме питання щодо ходу виконання Плану впровадження в університеті норм Закону України «Про вищу освіту». На засіданні Вченої ради 26.11.2015р. розглядалося питання щодо стану реалізації положень Закону «Про вищу освіту» щодо студентського самоврядування в університеті. Серед прийнятих рішень слід також відмітити такі (повний перелік див. додаток до Звіту):

✓ Про встановлення обмеження кількості навчальних дисциплін у робочих навчальних планах в ОДЕКУ – ректорат від 10.11.2014р.;

✓ Про внесення змін у навчальні та робочі навчальні плани щодо зменшення загального обсягу годин за відповідними освітніми програмами у зв'язку зі зменшенням обсягу 1 кредиту ЄКТС – вчена рада від 05.02.2015р.;

✓ Про стан реалізації рішення ректорату університету від 02.06.2014р. щодо планів впровадження ІТ-технологій при організації навчального процесу в університеті та розділу 6 Плану імплементації в університеті Закону України «Про вищу освіту» – ректорат від 16.02.2015р.

✓ Про стан використання дистанційних методів контролю СРС в міжсесійний період за заочною формою навчання – вчена рада від 26.03.2015р.;

✓ Про стан створення єдиної інформаційної системи ефективного управління освітнім процесом в університеті – вчена рада від 26.03.2015р.;

✓ Про стан використання дистанційних методів контролю СРС в міжсесійний період за заочною формою навчання – вчена рада від 26.03.2015р.;

✓ Про формування бази даних результатів ректорського контролю базових знань студентів за начальними дисциплінами та викладачами університету, а також оприлюднення цієї інформації на офіційному сайті університету» – ректорат від 02.06.2015р.;

✓ Про врахування результатів ректорського контролю та оцінювання (рейтингування) щорічної діяльності кафедр та викладачів – ректорат від 08.06.2015р.;

✓ Про контроль дотримання кафедрами вимоги щодо обмеження навчального навантаження викладачів 600 годинами на рік – ректорат від 22.06.2015р.

- ✓ Про створення робочих груп з розробки освітніх програм за спеціальностями Переліку галузей знань та спеціальностей – ректорат від 05.10. 2015р.;
- ✓ Про затвердження типів програм підготовки магістрів за новими спеціальностями, що мають реалізуватися в університеті з 1.09.2016р. – ректорат від 14.12.2015р.
- ✓ Про зміни в організації навчального процесу по заочній формі навчання в університеті – вчена рада від 24.12. 2015р.

Але попереду ще багато завдань і, в першу чергу, це розробка освітніх програм за новими спеціальностями та спеціалізаціями з новою освітньою ідеологією – наближення до вимог роботодавців та забезпечення високої конкурентоздатності випускників цих програм.

В 2015 році університет здійснював підготовку фахівців за 9 напрямками, 28 спеціальностями та 27 спеціалізаціями для роботи у різних галузях економіки та державного управління відповідно до заключних угод на підготовку фахівців з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною гідрометеорологічною службою України, Державною службою з надзвичайних ситуацій МВС України, Національним Антарктичним центром, Державним агентством водних ресурсів України, Міністерством оборони України, Державною гідрографічною службою України та іншими суб'єктами господарювання.

За замовленнями Міністерства оборони України в Одеському державному екологічному університеті з 1992 року ведеться підготовка кадрових офіцерів по напрямку „Гідрометеорологія” за 2-ма спеціалізаціями та підготовка офіцерів запасу.

У складі університету працюють декілька відокремлених структурних підрозділів:

- Одеський коледж комп'ютерних технологій, який створено у грудні 2011 року на базі Одеського верстатобудівного технікуму,
- два технікуми – Харківський та Херсонський гідрометеорологічні технікуми.

У зв'язку з тимчасовою окупацією Криму Центр магістерської підготовки на базі Морського гідрофізичного інституту Національної Академії наук України припинив свою діяльність з 01.07.2014р. за наказом ректора від 27 травня 2014р. № 128/ОД.

На базі університету працювали дві комісії з напрямів підготовки „Гідрометеорологія” та „Екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування” Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України.

Якісному проведенню навчального процесу, організації наукових досліджень та соціальних умов для студентів сприяє досить потужна матеріально-технічна база університету, яка включає два навчально-лабораторних корпуси, 5-ти поверховий спортивний комплекс з плавальним басейном, три відкриті спортивні майданчики, 2-х поверхову студентську їдальню, два 9-ти поверхових студентських гуртожитки, профілакторій, науково-технічну бібліотеку, навчальні та навчально-наукові лабораторії тощо.

Загальна площа будівель та споруд університету, включаючи відокремлені структурні підрозділи складає 70676 кв. м., на 1 студента денної форми навчання припадає майже 17,6 кв. м. навчально-лабораторних приміщень.

Про сталий розвиток університету в останні роки свідчать результати національних рейтингів 2013-2015 років, які наведені у таблиці

Рік	Рейтинг ВНЗ ТОП-200	Рейтинг ВНЗ Webometrics	Рейтинг ВНЗ Scopus	Консолідований рейтинг ВНЗ
2013	110	163	45	-
2014	103	150	46	96
2015	96	137	44	87

Таблиця 1

Загальна характеристика Одеського державного екологічного університету

№	Показники діяльності	Кількісні параметри денна/заочна		
		2013	2014	2015
1	Ліцензійний обсяг прийому студентів			
	– молодший спеціаліст	640/285	640/285	625/210
	– бакалавр	625/525	575/475	585/515
	– спеціаліст	540/445	540/445	400/297
	– магістр	232/70	272/90	502/276
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	5769	5405	4750
	У т.ч. за формами навчання:			
	– денна	3365	3140	2967
	– заочна	1026	913	548
	У т.ч. у ВНЗ I-II р.а. – структурних підрозділах	1378	1352	1235
3	Загальна кількість навчальних груп	152	145	140
4	Кількість спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців, разом:	46	51	51
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:			
	– молодшого спеціаліста	8	8	8
	– бакалавра (напрямів підготовки)	5	5	5
	– спеціаліста	16	16	16
	– магістра	17	22	22
5	Кількість кафедр, разом:	22	22	22
	3 них випускаючих:	14	14	14
6	Кількість факультетів (відділень та центрів)	9	8	8
7	Загальні площі будівель та споруд(кв. м)	70676	70676	70676
	3 них:			
	– власні	70676	70676	70676
	– орендовані	0	0	0

1. Проведення навчально-виховного процесу на рівні державних стандартів якості освіти

1.1. В Одеському державному екологічному університеті станом на 1.01. 2016 року навчається більше чотирьох тис. осіб, в тому числі по денній формі навчання майже 3 тис. осіб (див. табл. 1).

Підготовку фахівців забезпечують 5 інститутів, факультетів, навчальних центр післядипломної освіти та навчально-консультаційний центр заочної форми навчання, 22 кафедри, на яких працюють 234 науково-педагогічних працівників, з яких майже 78% мають наукові ступені або вчені звання.

В університеті сформований якісний науково-педагогічний склад, який за якісними показниками є одним з кращих в Одеському регіоні (див. табл.2).

Таблиця 2

Якісні показники кадрового забезпечення випускових кафедр

№	Показники	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Кількість випускаючих кафедр	14	14	14	14	14
2.	Кількість докторів наук, професорів в університеті	35	35	34	34	35
3.	Кількість докторів, професорів у складі випускаючих кафедр, в т.ч. у % від загальної кількості	33 94,7	32 91,4	31 91,2	31 91,2	31 88,6
4.	Кількість випускаючих кафедр, які очолюють доктори наук, професори, в т.ч. у % від загальної кількості	13 92,3	14 100,0	14 100,0	14 100,0	14 100,0

Для організації підвищення кваліфікації педагогічної майстерності науково-педагогічних кадрів в умовах суттєвих змін в організації навчального процесу в університеті в 2015 році було засновано постійно діючі довгострокові курси підвищення кваліфікації «Методичні та організаційні засади дистанційної форми навчання».

1.2. Після набуття чинності нового Закону України «Про вищу освіту» в університеті з метою приведення організації навчального процесу у відповідність з новими вимогами розроблені:

- Положення про організацію освітнього процесу в університеті;
- Положення про освітні програми та навчальні плани університету;
- Положення про систему забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- Стратегічний план розвитку та вдосконалення освітньої діяльності на 2015–20 роки в університеті;

- Тимчасове положення про індивідуальний навчальний план студента в Одеському державному екологічному університеті.

1.3. В університеті створено цілісну, логічно узгоджену та прозору систему контролю якості освітнього процесу, яка включає такі етапи – вхідний контроль, поточний контроль, семестровий контроль, ректорський контроль залишкових знань та підсумкову атестацію.

Для цього в університеті розроблено та впроваджено в навчальний процес, зокрема:

- Положення про систему контролю знань студентів;
- Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів університету;
- Положення про атестаційні комісії університету;
- Положення про критерії оцінки знань студентів в університеті;
- Положення про організацію і контроль самостійної та індивідуальної роботи студентів університету.

1.4. В університеті здійснено перехід на модульну накопичувальну систему організації навчального процесу на рівні всіх освітніх рівнях, включаючи підготовку кандидатів наук (докторів філософії). Для цього розроблені відповідні положення, навчальні плани та перероблені програми навчальних дисциплін, зокрема:

- Тимчасове положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в університеті;
- Концепція організації накопичувальної системи освітнього та наукового процесу в аспірантурі;
- Інформаційні пакети по всім напрямам, за якими ведеться підготовка в університеті;
- форма опису навчальних дисциплін для Інформаційних пакетів, за якою кафедри розробили описи практично для всіх необхідних дисциплін;
- форма модульної структури навчальної дисципліни, яка стала взірцем для роботи викладачів над описом дисциплін;
- нова форма заліково-екзаменаційної відомості для студентів, які навчаються за модульно-накопичувальною системою;
- навчальні плани підготовки на всіх освітніх рівнях за модульно-накопичувальною системою;
- робочі програми навчальних дисциплін практично за всіма дисциплінами розроблені з урахуванням особливостей накопичувальної системи організації контролю самостійної роботи студентів;

Модульно-накопичувальна система засвоєння студентами навчальних дисциплін стала звичною і зрозумілою як для студентів так й для викладачів.

1.5. Показники методичної забезпеченості навчального процесу українськомовною навчальною літературою.

В останні 15 років університет готує та видає навчально-методичну літературу виключно українською мовою, в зв'язку з цим забезпеченість навчального процесу українськомовною навчально-методичною літературою зросло в середньому по всім напрямам підготовки з 45% у 2004 році до 92% у 2015 році.

За останні 5 років в університеті було видано 21 підручник та 37 навчальних посібників з грифом МОН, а з 2015 року – за рекомендацією Вченої ради ОДЕКУ. Крім того було видано 177 конспектів лекцій та 773 найменувань методичних вказівок по організації самостійної роботи студентів, проведенню лабораторних та практичних занять, підготовки курсових та кваліфікаційних робіт (див. табл. 3).

По кожній навчальній дисципліні складені та постійно оновлюються карти методичної забезпеченості, які дозволяють скерувати науково-методичну роботу викладачів у напрямі досягнення повної методичної забезпеченості навчального процесу.

Підготовка навчально методичної літератури здійснюється згідно з Положенням про підготовку та видання навчально-методичної літератури та монографій в університеті, яке набуло чинності 1 квітня 2015 року.

Таблиця 3

Видання навчально-методичної літератури в університеті

№ пп	Вид видання	РОКИ				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Підручники	3	6	10	1	1
2	Навчальні посібники	2	7	15	8	5
3	Конспекти лекцій (всього)	22	9	17	72*	57**
	- в т.ч. в електронному вигляді	13	15	22	63	54
4	Методичні вказівки (всього)	117	194	142	146	180
	- в т.ч. по організації СРС	49	123	74	57	63
	- в т.ч. для заочної форми навчання	22	60	39	31	46
5	Монографії	6	3	8	15	6

Примітка: * в тому числі 1 конспект лекцій англійською мовою;

** в тому числі 3 конспекти лекцій англійською мовою

Особлива увага в останні роки приділяється методичному забезпеченню самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання (див. табл. 3). Робота у цьому напрямі ведеться як по забезпеченню студентів навчальною літературою так й по методичному забезпеченню самої організації самостійної роботи. Для цього в університеті створений новий вид методичних вказівок по організації СРС.

Регулярно, 1 раз у 2 роки, в університеті проводиться науково-методична конференція по актуальним проблемам організації навчального процесу, що дозволяє поліпшити впровадження нових технологій організації навчального процесу, оцінювання знань студентів, з одного боку, та підвищити педагогічну майстерність викладачів університету, з іншого боку.

1.6. Значна увага в університеті традиційно приділяється **практичній підготовці фахівців**. Вона передбачає безперервність та послідовність її проведення для забезпечення рівня практичної підготовки фахівця, достатнього для первинної робочої посади. Ця підготовка здійснюється двома шляхами – безпосереднього під час аудиторних занять по спеціальним дисциплінам та під час проведення практик.

Перший вид практичної підготовки реалізується за рахунок навчальних занять у спеціалізованих навчальних лабораторіях, оснащених сучасним обладнанням, яке використовується на робочих місцях на виробництві та імітує основні робочі завдання на первинних посадах. До таких специфічних лабораторій в університеті відносяться – навчальні бюро прогнозів (метеорологічних, гідрологічних, океанологічних та агрометеорологічних), лабораторії метеорологічних спостережень, геодезії, гідравліки, лабораторії автоматизованих робочих місць (АРМ) метеоролога, гідролога, агрометеоролога, еколога, менеджера природоохоронної діяльності, супутникова лабораторія моніторингу стану навколишнього середовища, об'єднаний обчислювальний центр, військовий полігон метеорологічної техніки та обладнання тощо.

Другий вид практичної підготовки реалізується за рахунок практик згідно Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993р. та рішення колегії МОН України „*Про стан практичної підготовки студентів у вищих навчальних закладах*” від 05.07.2001р. Згідно цього положення в університеті організовані такі види практик – навчальна, переддипломна-виробнича та науково-педагогічна (для магістрів), які об'єднанні наскрізними програмами практик та спеціальністю (спеціалізацією), що забезпечує безперервну систему практичної підготовки.

Для організації навчальних практик університет утримує три навчальних бази практичної підготовки – метеорологічну навчально-наукову лабораторію в смт. Чорноморка Овідіопільського району Одеської області, гідроекологічну річкову навчально-наукову лабораторію в с. Маяки Біляївського району Одеської області та морську геофізичну навчально-наукову лабораторію у м. Одеса. Крім того, студенти проходять навчальні практики на 10 філіях випускових кафедр, які розташовані безпосередньо на виробництві.

Для організації переддипломно-виробничих практик університет заключив договори з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною гідрометеорологічною службою України, Міністерством оборони України, Державною службою з надзвичайних ситуацій МВС України, Національним Антарктичним центром МОН, Державною Агенцією України по водному господарству. Крім того, для проведення цих та науково-педагогічних практик залучаються міжвідомчі навчально-науково-виробничі комплекси „Український центр гідрометеорологічної освіти”, „Фізика довкілля” (сумісно з Інститутом теоретичної фізики НАН України та Інститутом магнетизму НАН України), „Океанологія та морське природокористування” (сумісно з Морським гідрофізичним інститутом НАН України) та міжвідомчий навчально-науковий комплекс з підготовки та перепідготовки спеціалістів для Міністерства екології та природних ресурсів України.

2. Виконання державного, галузевого та регіонального замовлення на спеціалістів (прийом, випуск, забезпечення місцями роботи)

2.1. **Формування контингенту студентів** здійснюється у відповідності з чинними нормативними вимогами Міністерства освіти і науки України. З 2008 році здійснено перехід на прийом на бакалаврський рівень підготовки за результатами зовнішнього незалежного тестування на конкурсній основі. Прийом здобувачів ступеня вищої освіти магістра, на освітньо-кваліфікаційний рівень „спеціаліст” з 2008 року також здійснюється згідно затвердженого в університеті положення та Правил прийому на конкурсній основі за показниками фахового вступного випробування, екзамену з іноземної мови та додаткових показників, серед яких є навчальний рейтинг студента, який він накопичив за роки навчання на бакалаврському рівні, а також залікові кредити з наукової діяльності за попередній період навчання. Найважливішою рисою цього положення є забезпечення прозорості вступу, а також заохочення навчальних досягнень студентів на рівні вищої освіти «бакалавр»

У 2015 році встановлений Міністерством освіти і науки України план державного замовлення за всіма ступенями, освітньо-кваліфікаційними рівнями та формами підготовки виконаний в повному обсязі. Динаміка показників прийому за різними формами навчання наведена у табл. 4.

Таблиця 4

Виконання планів прийому та випуску (денна форма навчання)

№ п/п	Показник	2012		2013		2014		2015	
		ден-на	заоч-на	ден-на	за-очна	ден-на	за-очна	ден-на	за-очна
1.	Прийом на 1-й курс (ступень бакалавр), всього	313	88	328	109	330	108	289	54
	в т.ч. за держзамовленням	273	50	286	59	284	55	249	10
2.	Прийом за скороченими програмами	67	-	72	-	83	-	140	-
3.	Прийом на ОКР "спеціаліст", всього	249	140	239	99	227	113	118	5
	в т.ч. за держзамовленням	177	44	169	18	168	30	84	0
4.	Прийом на 1-й курс (ступень магістр), всього	84	23	131	22	127	34	128	45
	в т.ч. за держзамовленням	71	0	100	0	93	0	85	0
5.	Випуск на ОКР "бакалавр", всього	323	179	389	153	338	183	246	24
	в т.ч. за держзамовленням	262	34	287	20	258	38	215	0
6.	Випуск на ОКР "спеціаліст", всього	320	262	239	194	231	125	215	84
	в т.ч. за держзамовленням	210	64	169	53	151	42	160	18
7.	Випуск на ОКР "магістр", всього	-	21	76	22	82	17	127	20
	в т.ч. за держзамовленням	-	0	59	0	69	0	98	0

Важливою рисою прийому здобувачів ступеня вищої освіти магістра є поступове збільшення прийому випускників з інших ВНЗ України за напрямками підготовки, де ОДЕКУ є національним лідером – «Екологія, охорона навко-

лишнього природного середовища і збалансоване природокористування» та «Гідрометеорологія» - більше 25% студентів цього рівня вищої освіти є випускниками інших ВНЗ України.

Слід також відмітити, що за цілою низкою спеціальностей, зокрема:

- *Океанологія,*
- *Гідрографія,*
- *Агрометеорологія,*
- *Кліматологія,*
- *Атмосферна геофізика,*
- *Радіоекологія,*
- *Заповідна справа,*
- *Охорона, відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів*

підготовку фахівців в Україні здійснює лише Одеський державний екологічний університет, що свідчить про його унікальність у системі вищої освіти України.

2.2. Важливим напрямком діяльності Одеського державного екологічного університету є **профорієнтаційна робота** серед випускників навчальних закладів системи середньої загальної школи, технікумів, коледжів, працюючої молоді. Система профорієнтаційної та рекламної роботи структурних підрозділів ОДЕКУ базується на щорічних планах, які розроблюються кафедрами та факультетами університету і розглядаються ректоратом та Вченою радою ОДЕКУ.

Науково-педагогічні працівники кафедр та співробітники підготовчого відділення проводять цю роботу безпосередньо та особисто у школах, ліцеях, а також шляхом розсилання профорієнтаційних матеріалів до районних, міських та обласних відділів освіти, регіональних гідрометеорологічних центрів Державної гідрометеорологічної служби України, регіональних Державних управлінь з екології та природних ресурсів, обласних управлінь Державного Агентства України по водному господарству, Державної служби з надзвичайних ситуацій МВС України, Департаментів освіти і науки обласних державних адміністрацій всіх регіонів України, виступами вчених на радіо, по телебаченню, у пресі, на підготовчих курсах.

В університеті щорічно проводять обласні олімпіади для школярів випускних класів Одеської області по екології та гідрометеорології. Також провідні вчені кафедр екології та охорони довкілля, гідроекології та водних досліджень, екологічного права і контролю, метеорології і кліматології, економіки природокористування та менеджменту природоохоронної діяльності приймають участь у роботі Малої екологічної академії для школярів. Сьогодні науково-педагогічні працівники та співробітники навчальних підрозділів університету щорічно проводять профорієнтаційну та рекламну роботу майже у 75 загальноосвітніх закладах м. Одеси, Одеської, Миколаївської, Херсонської, Харківської, Вінницької, Львівської, Луганської, Кіровоградської областей та АР Крим. Щорічний контингент учнів випускних 11^х класів цих шкіл складає більше 2500 чоловік. Щорічно проводяться „Дні відчинених дверей” для всіх напрямів підготовки в університеті.

Крім того, структурні підрозділи ОДЕКУ – Одеський коледж комп'ютерних технологій, Херсонський та Харківський гідрометеорологічні технікуми, а також Київський геологорозвідувальний технікум, Одеський технікум

промислової автоматики технікум, Білгород-Дністровський державний аграрний технікум, Ізмаїльський технікум економіки і права (Одеська область), Державний інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Міністерства охорони навколишнього природного середовища України (м. Київ) входять до складу навчально-методичних комплексів "Український центр гідрометеорологічної освіти" і "Екологія" та щорічно направляють до ОДЕКУ 50-80 студентів з спеціальностей всіх ліцензованих напрямів підготовки.

Важливим напрямком профорієнтаційної роботи є довузівська підготовка учнів випускних 11-х класів на базі факультету довузівської підготовки Одеського державного екологічного університету. Така підготовка почалась ще в ОГМІ з 1994 року.

2.3. **Працевлаштування** проводиться для випускників університету, які навчалися за кошти державного бюджету у відповідності з підписаними трьохсторонніми договорами, за замовленнями підрозділів державних органів управління, з якими підписні договори на підготовку кадрів, а саме: Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна гідрометеорологічна служба України, Державна служба з надзвичайних ситуацій МВС України, Національний Антарктичний центр МОН, Державне Агентство України по водному господарству, Міністерство оборони України, Гідрографічна служба України. Крім того, розподіл також проводиться за індивідуальними замовленнями підрозділів інших міністерств та відомств, установ, організацій та підприємств різних форм власності.

Таблиця 5

**Працевлаштування випускників денної форми навчання
(держзамовлення)**

п/п	Показник	Рік			
		2012	2013	2014	2015
1.	Бакалавр , всього:	262	287	258	215
	1.1. Прийнято на наступні рівні	258	275	249	210
	1.2. Випущено з працевлаштуванням	-	-	-	-
	1.3. Надано право самостійного працевлаштування	-	12	0	1
2.	Спеціаліст , всього:	210	169	152	160
	2.1. Працевлаштовані	180	146	119	108
	2.2. Надано право самостійного працевлаштування	30	23	10	12
	2.3. Отримані повідомлення про працевлаштування	<u>49</u> 29%	<u>68</u> 44%	<u>47</u> 31%	<u>38</u> 35%
3.	Магістр , всього:	-	76	70	98
	3.1. Працевлаштовані	-	45	63	82
	3.2. Надано право самостійного працевлаштування	-	3	5	6
	3.3. Отримані повідомлення про працевлаштування	-	<u>24</u> 53%	<u>38</u> 60%	*

* Випуск магістрів з 1,5-річної програми підготовки відбудеться 29.02.2016 року.

Питання працевлаштування випускників знаходяться під постійним контролем ректорату університету. Так, ще в 2002 році в університеті був створений відділ по сприянню працевлаштування випускників. Питання, які стосуються сприянню пошуку першого робочого місця випускників та їх фактичного працевлаштування, регулярно розглядаються на засіданнях ректорату та Вчених рад факультетів.

Для більш свідомого вибору випускниками першого місця роботи для студентів заключних семестрів ступеня вищої освіти магістр та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст в університеті введений навчальний курс по роз'ясненню правових питань влаштуванню на роботу, пошуку першого робочого місця, знайомства з існуючим банком замовлень на випускників.

3. Показники обсягів госпдоговірних та держбюджетних наукових робіт та характеристики, що свідчать про їх науковий рівень (відкриття, авторські свідоцтва на винаходи, міжнародні конференції, публікації і т.д.)

3.1. Діяльність наукових підрозділів університету протягом звітнього року була спрямована на вирішення першочергових науково-технічних проблем держави та регіону, підвищення якісного рівня досліджень, конкурентоздатності і ступеня реалізованості їх результатів, а також пошук можливостей для залучення додаткових коштів на виконання найбільш перспективних розробок. При цьому, незважаючи на труднощі, зберігається відносна стабільність показників діяльності наукових підрозділів університету (див. табл. 6).

Основними пріоритетними науковими напрями в університеті визначені такі:

Фундаментальні дослідження:

- (1) метеорологія і фізика атмосфери, кліматологія;
- (2) наукові основи збереження і поліпшення навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів і морів. Комплексні проблеми.

Прикладні розробки:

- (1) раціональне природокористування (наукове обґрунтування шляхів вирішення актуальних проблем гідрометеорологічного забезпечення, збереження та поліпшення навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів: комплексні і галузеві проблеми;

- (2) обґрунтування та розробка рекомендацій щодо адаптації галузей економіки, регіонів України до змін клімату).

Наукові дослідження в Одеському державному екологічному університеті здійснюються за планами, затвердженими Вченою радою ОДЕКУ, і виконуються його структурними підрозділами (кафедрами та науково-дослідними проблемними лабораторіями), науковими колективами, окремими вченими за угодами, контрактами, державними, національними, міжгалузевими та іншими програмами і проектами відповідно до чинного законодавства країни.

Наукові дослідження здійснюються в підрозділах:

- на випускаючих та фундаментальних кафедрах університету;
- в науково-дослідній частині університету.

Показники наукової діяльності університету

№	Показник	2012	2013	2014	2015
1.	Обсяг фінансування із загального фонду (тис. грн.)	1157,1	1111,2	1600,6	2193,4
	Кількість наукових тем, профінансованих МОН	4	7	8	7
2.	Обсяг фінансування із спеціального фонду (тис. грн.)	227,7	115,3	6,9	339,6
	Кількість наукових тем, профінансованих із спеціального фонду	4	4	0	4
3.	Обсяг фінансування міжнародних наукових проектів (тис. грн.)	436,4	498,5	1275,1	750,6
	Кількість міжнародних наукових та освітніх проектів	3	5	4	3
	Кількість кафедральних наукових тем	28	25	23	22
4.	Відсоток викладачів спеціальних кафедр, які беруть участь у виконанні наукових робіт	87	85	97	95
5.	Кількість патентів, охоронних документів, отриманих в університеті	4	7	13	7
6.	Кількість проведених в університеті конференцій, симпозіумів та семінарів	8	10	8	10
7.	Кількість співробітників університету, які прийняли участь у міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах	113	158	165	149
8.	Надруковано монографій працівниками університету	17	14	15	22
9.	Кількість статей в наукових виданнях				
	- всього	479	468	481	509
	- друк. аркуш.	231	219	240	161
10	З них у зарубіжних наукових виданнях,				
	- всього	56	89	111	126
	- друк. аркуш.	21	28	36	57
11	Рейтинг університету серед інших ВНЗ України за показниками наукометричної бази даних Scopus	42	44	49	44

В 2015 році в університеті було завершено 3 фундаментальних та прикладних дослідження, що фінансувалися за рахунок грантів МОН України (загальний фонд НДЧ):

1) «Роль мезомасштабних і конвективних процесів в циркуляції атмосфери: дистанційне зондування і моделювання з високим просторовим розділенням» (наук. керівник д.геогр.н. Іванов С.В.). Термін виконання: 2013 – 2015 рр.

Робота спрямована на вдосконалення європейської моделюючої прогностичної системи стану атмосфери Harmonie-36h1.4 в контексті більш детального опису сильно нелінійних мезомасштабних явищ, які швидко розвиваються і через зворотні зв'язки впливають на макромасштабний атмосферний потік. Розроблено алгоритм відновлення мезомасштабної структури опадів за результатами радарного зондування європейської метеорологічної мережі в ході польового

експерименту BaltRad. Інстальована мезомасштабна атмосферна модель HARMONIE-38h1.2 на локальній платформі та комп'ютерній платформі HPCF ECMWF. Створено програмно-алгоритмічний модуль пре-процесінгу радарних вимірювань для моделюючої системи стану атмосфери з високим розділенням. Модуль включає блок первинного зчитування радарної інформації, фільтрації шумів, перетворення даних з полярної системи координат в декартову, інтерполяцію даних на тривимірну регулярну сітку. Реалізована синхронізація модулю до існуючої Європейської моделі HARMONIE 38x1.2, що дозволяє виконувати засвоєння радарних даних для корекції початкових умов і підвищення точності прогнозу мезомасштабних конвективних процесів. Проведено чисельні експерименти з мезомасштабної динаміки атмосфери. Встановлено вплив аерозолів на фізичні характеристики атмосфери.

Наукова новизна роботи полягає у розробці системи засвоєння моделлю даних метеорологічних радарів, що дозволить значно підвищити якість метеорологічних прогнозів, зокрема, у відношенні до інтенсивності зливових атмосферних опадів на мезомасштабах.

За результатами дослідження опубліковані 3 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 15 статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України, 1 монографія, 26 інших публікацій. Захищені 5 кандидатських дисертацій.

2) *«Удосконалення методів побудови систем одержання і обробки вимірювальної інформації з метою моніторингу навколишнього середовища» (наук. керівник к.воен.н., доц. Перелигін Б.В.). Термін виконання: 2013 – 2015 рр.*

Запропонована концепція побудови метеорологічних автоматизованих радіолокаційних мереж. Визначені задачі, шляхи їх розвитку. Сформульований системний підхід щодо побудови радіолокаційної інформаційної системи моніторингу атмосфери. Проаналізована можливість використання доплерівських РЛС для вимірювання метеорологічних параметрів гідрометеоб'єктів. Виконана оптимізація побудови системи моніторингу за критеріями: мінімуму кількості метеорологічних радарів, мінімальної потрібної випромінюваної потужності метеорологічних РЛС, просторової прив'язки позицій метеорологічних РЛС до існуючої мережі метеорологічних станцій, мінімуму перекриття зон спостереження, стійкості радіолокаційного поля, рівня випромінювання, безпечного для людей, однотипності метеорологічних радіолокаційних станцій, двухарактерності радіолокаційного поля, адаптованості до небезпечних явищ погоди. Визначені поляризаційні характеристики відбитих сигналів для вимірювання параметрів метеорологічних об'єктів. Виконана оцінка точності алгоритмів інтенсивності опадів на базі поляризаційних вимірювань. Проведений аналіз можливості цифрової обробки сигналів на проміжній частоті. Розглянуті існуючі методи демодуляції сигналів телеметрії. Розроблений алгоритм виділення сигналу радіозонду за дальністю.

Практичне значення – використання даних дистанційних радіолокаційних спостережень в системі моніторингу навколишнього середовища.

За результатами дослідження опубліковані 2 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 8 статей у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України, 1 підручник, 9 інших публікацій.

3) *«Просторове довгострокове прогнозування максимального стоку весняного водопілля в басейні Середнього Дніпра за умов сучасних кліматичних змін» (наук. керівник д.геогр.н. Шакірманова Ж.Р.). Термін виконання: 2014 – 2015 рр.*

Теоретично обґрунтовано науково-методичну базу для територіальних довгострокових прогнозів характеристик максимального стоку весняних водопілля, а також строків проходження весняних водопілля на річках. Розроблено математичну модель для передчасного встановлення очікуваних величин максимального стоку весняного водопілля як по окремих річкових водозборах, так і для великих територій, включаючи ті з них, що не охоплені даними стаціонарної мережі вимірювань річкового стоку. Завдання проекту реалізовані у повному обсязі на об'єктах території басейну лівобережжя Середнього Дніпра. З метою використання запропонованої методики до моделювання можливих змін глобального клімату і їх впливу на розрахункові характеристики весняного водопілля, обґрунтовано введення до прогнозування схеми корегувальних коефіцієнтів для характеристик стоку річок.

Практична цінність отриманих результатів та корисний ефект від їх впровадження полягають у підвищенні надійності гідрологічного прогнозування максимальних витрат та рівнів води, об'ємів весняних водопілля на річках, здійсненні заходів по захисту від затоплення паводковими водами населених пунктів і об'єктів господарського призначення, особливо в роки з катастрофічним розвитком гідрометеорологічних умов формування весняного стоку на басейнах річок.

За результатами дослідження опубліковані 4 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 22 статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України, 2 монографії, 25 інших публікацій. Захищені 2 кандидатських дисертації, підготовлена 1 кандидатська дисертація. Отримані 2 свідоцтва авторського права України, подана заявка на отримання патенту України на корисну модель.

У 2015 р. було розпочато виконання 4 науково-дослідних робіт , що фінансувалися за рахунок грантів МОН України (загальний фонд НДЧ):

1) *Фундаментальна НДР №167: «Прогнозування стану і безпеки навколишнього середовища з урахуванням антропогенного, радіоактивного забруднення, радіаційно-екологічних наслідків аварій на АЕС: Нові моделі і технології» (Науковий керівник - д.ф.-м.н., проф. Глушков О.В.). Термін виконання: 2015 – 2017 рр.*

Мета и головні завдання проекту: розвиток нових підходів, технологій до аналізу і прогнозування впливу антропогенних факторів, радіоактивного забруднення, радіаційно-екологічних наслідків (РЕН) аварій на АЕС на екологічний стан, безпеку природних середовищ, розвиток нових підходів для підвищення рівня екологічної безпеки сховищ радіоактивних відходів шляхом використання нових методів оцінки безпеки радіаційно-небезпечних об'єктів, пошук нових підходів безконтактного високоефективного детектування, переробки, поділення радіоактивних елементів, підвищення рівня екологічної безпеки українських АЕС на підставі наукового обґрунтування аналізу ризику великих аварій на АЕС.

Розвинуті й адаптовані нові та удосконалені існуючі підходи до аналізу, моделювання та прогнозування впливу антропогенних факторів та радіоактивного забруднення на екологічний стан і безпеку природних середовищ; запропонована принципово нова екологічно безпечна лазерно-фотоіонізаційна технологія безконтактного високо ефективного детектування, переробки, поділення радіоактивних елементів в радіоактивних відходах (паливі АЕС) ; розвиваються основи комплексного підходу до оцінювання екологічних наслідків від важких аварій на АЕС, умов протікання радіаційних аварій, що включає одночасне використання сукупності методів та моделей (проблемно-орієнтоване, інструментальне формування баз даних, методи чисельно-модельного аналізу ризику, метод експертних оцінок, стохастичні методи прогнозування тощо).

2) *Прикладна НДР №165: «Комплексне управління водними ресурсами басейну Куяльницького лиману та його гідроекологічним станом в умовах господарської діяльності і кліматичних змін» (Науковий керівник - д.геогр.н., проф. Лобода Н.С.). Термін виконання: 2015 – 2016 рр.*

Мета проекту полягає у визначенні ролі природних та антропогенних чинників, які формують сучасний гідрологічний режим та гідроекологічний стан Куяльницького лиману, та розробці практичних рекомендацій щодо здійснення водного менеджменту на водозборі річки Великий Куяльник і всього лиману, з урахуванням антропогенного впливу й кліматичних змін.

Визначена залежність природних ресурсів басейну Куяльницького лиману від його гідрологічного режиму. Установлені зміни кліматичних чинників, які відбуваються в басейні Куяльницького лиману та Північно-Західному Причорномор'ї. На базі ретроспективних даних оцінені водні ресурси річок, які живлять Куяльницький лиман, вплив на них водогосподарської діяльності й наслідки глобального потепління, з використанням стохастичної моделі «клімат-стік». Обґрунтований вибір сценарію кліматичних змін у XXI ст. на основі метеорологічних характеристик, притаманних району досліджень, в якому знаходиться лиман та його водозбірний басейн. Визначені можливі зміни кліматичних чинників у межах водозбору Куяльницького лиману за обраним сценарієм. Визначені характеристики природного і побутового стоку річок в сценарних кліматичних умовах (сценарій А1В). Розроблена модель водно-сольового балансу лиману та виконана її верифікація. Проведена адаптація гідродинамічної моделі до умов Куяльницького лиману та її верифікація. Оцінені водні ресурси річок, які живлять лиман, та установлений ступінь впливу водогосподарської діяльності в залежності від кліматичних умов на основі моделі «клімат-стік».

3) *Прикладна НДР №165: «Оцінка кліматичних ризиків для галузей економіки України в умовах глобальних змін клімату» (Науковий керівник - д.ф.м.н., проф. Степаненко С.М.). Термін виконання: 2015 – 2016 рр.*

Мета и головні завдання проекту: моделювання ризикових ситуацій в галузях народного господарства України, виявлення динаміки і частоти повторювання екстремальних гідрометеорологічних явищ та кількісна оцінка кліматичних ризиків в галузях народного господарства України і пов'язаних з ними витрат за різних сценаріїв. Оцінка ризиків від регіональних змін клімату для галузей сільського господарства, житлово-комунального господарства, енергетичної галузі та здоров'я людей у теплий і холодний періоди до 2050 року. Оцінка за-

безпеченості сільського господарства водою у посушливих умовах на основі моделі “клімат-стік”. Розробка на цій основі методів оцінки кліматичних ризиків та збитків в галузях народного господарства України.

Отримана оцінка майбутнього температурного режиму та режиму опадів за кліматичними сценаріями RCP4.5 та RCP8.5.; визначено просторово-часовий розподіл посух на базі індексу посушливості у вегетаційний період 2020-2050 рр.; проведено порівняльний аналіз вітрових характеристик, отриманих за різними сценаріями; надано оцінку збільшення повторюваності метеорологічних явищ, які можуть погіршувати ситуацію для автотранспорту на дорогах; оцінено можливість роботи геліоустановок в умовах реалізації кліматичних сценаріїв; досліджено вплив проєкцій майбутніх змін клімату на показники біокліматичного режиму країни; надається оцінка впливу змін клімату на розвиток рекреаційно-туристичної діяльності; отримана оцінка агрокліматичних ресурсів при змінах клімату та їх вплив на продуктивність сільськогосподарських культур.

4) Прикладна НДР №168: «Моделювання екстремальних гідрологічних явищ (паводків та посух) на території гірських регіонів України в умовах сучасних змін клімату» (Науковий керівник - д.геогр.н., проф. Гонченко Є.Д.). Термін виконання: 2015 – 2016 рр.

Метою роботи є удосконалення розрахункової бази щодо розрахунках характеристик дощових паводків рідкісної ймовірності перевищення на гірських річках Криму і Карпат, підвищення точності і надійності гідрологічного обґрунтування водогосподарських проєктів. Визначення індексів посушливості для гірських територій України з урахуванням сучасних кліматичних змін та дослідження їх взаємозв'язку зі стоком річок.

За звітний період вирішена прикладна задача, що полягає в обґрунтуванні більш досконалої методики визначення максимального стоку паводків на гірських річках України, та визначенні індексів посушливості та їх територіального розподілу в межах досліджуваного регіону.

Окрім того, в університеті у 2015 році виконувались 4 госпдоговірні науково-дослідні роботи, що фінансувались за рахунок коштів замовників (спеціальний фонд НДЧ):

1) Тема №169: «Характеристика сучасного гідрохімічного та гідрологічного режиму лиману, вироблення рекомендацій щодо його поліпшення» в складі ТЕР по об'єкту: «Розробка проєктно-кошторисної документації з реконструкції з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом і Чорним морем на території Комінтернівського району Одеської області». (Наук. керівник – д.геогр.н., проф. Тучковенко Ю.С., 120 тис. грн)

Надано наукове обґрунтування доцільності функціонування штучного сполучного каналу, який з'єднує Тилігульський лиман з морем; визначена його роль у формуванні гідрологічного та гідрохімічного режимів лиману в період функціонування у XX та XXI ст., з урахуванням зміни кліматичних чинників та водогосподарчої діяльності на водозборі лиману; запропоновані науково-обґрунтовані рекомендації щодо морфометричних характеристик каналу та режимів його функціонування в сучасний кліматичний період, які забезпечать

стабілізацію та поліпшення гідрологічного та гідроекологічного режимів лиману, збереження його природних ресурсів.

2) *Тема №170: «Наукові дослідження з розробленням Концепції охорони атмосферного повітря м. Кременчук до 2020 р.» (Наук. керівник – д.геогр.н., проф. Лоева І.Д., 99,5 тис. грн).*

Результатом виконання НДР є «Концепція з охорони атмосферного повітря м. Кременчук до 2020 р.», яка містить оцінку сучасного стану атмосферного повітря, аналіз джерел антропогенного навантаження і діючого у місці моніторингу атмосфери, напрямки діяльності з покращення стану атмосферного повітря міста, що сприятиме захисту життя і здоров'я населення.

3) *Тема №171 «Водний баланс ставка колишньої Джутової фабрики та ставка на території парку ім. Ленінського комсомолу в умовах майбутнього клімату (до 2040 р.)» по об'єкту «Розробка проекту реконструкції системи водовідведення на території парку ім. Ленінського комсомолу та акумулюючого ставка колишньої Джутової фабрики» (Наук. керівник – д.геогр.н., проф. Лобода Н.С., 40,08 тис. грн).*

Оцінено водний балансу ставка колишньої Джутової фабрики та ставка на території парку ім. Ленінського комсомолу (м. Одеса) в умовах майбутнього клімату (до 2040 року). Визначено об'єми припливу вод до водойм, атмосферних опадів, що випадатимуть на водні поверхні водойм, випаровування з водних поверхонь водойм, стік води з водойм, наповнення водойм та можливі рівні та мінералізація води у них.

4) *Тема №172: Проект ДФФД Ф64 «Моделювання зміни гідроекологічних умов в лиманах північно-західного Причорномор'я в контексті змін клімату у XXI столітті на прикладі Тилігульського лиману» (Наук. керівник – д.геогр.н., проф. Тучковенко Ю.С., 80 тис. грн).*

Мета роботи полягала в розробці та застосуванні методики оцінки впливу змін клімату у XXI сторіччі на гідрологічні характеристики та гідроекологічний стан лиманів північно-західного Причорномор'я на прикладі Тилігульського лиману. Надані: фізико-географічний опис Тилігульського лиману та його водозбірного басейну; опис математичної структури та результатів адаптації до умов Тилігульського лиману, верифікації ланцюжка моделей: стохастична гідрологічна модель «клімат-стік» – гідротермодинамічна модель лиману з урахуванням водообміну з морем – модель водно-сольового балансу лиману – модель евтрофікації вод). Обґрунтований вибір найбільш вірогідного для регіону лиману сценарію зміни клімату у XXI ст. Представлені оцінки природного та побутового (з урахуванням водогосподарської діяльності) поверхневого стоку з водозбірного басейну лиману у різні кліматичні періоди XXI ст. з використанням стохастичної моделі «клімат-стік».

За рахунок міжнародних грантів у 2015 році в університеті виконувався:

Міжнародний дослідницький проект «Комплексне управління «гарячими» точками і збереження екосистеми Чорного моря - HOT BLACK SEA» в межах Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря - 2007-2013 роки» ініційованої ЄС (2013-2015 рр.). Науковий керівник – к.геогр.н., с.н.с. Коморін В.М., обсяг фінансування за період 2013-2015 рр. – 1512,3 тис. грн.

Мета проекту полягала в удосконаленні системи управління якістю вод чорноморського басейну з урахуванням європейських стандартів на базі аналізу національних систем моніторингу стану довкілля, шляхом розробки баз даних по джерелам забруднення. В межах реалізації проекту були вирішені наступні завдання: проведено аналіз законодавчого та методичного забезпечення України щодо регулювання якості водного середовища поверхневих вод суші та прибережних морських вод, аналіз морської та річкових систем державного екологічного моніторингу та розробка рекомендації щодо їх гармонізації із європейською системою моніторингу довкілля; виконана оцінка впливу джерел забруднення на стан морського середовища на базі натурних даних та модельних розрахунків; складено екологічні карти української частини прибережної зони Чорного моря; визначені «гарячі» точки України; розроблена концепція бази даних «гарячих» точок, Методологія ідентифікації, оцінювання та ранжирування «гарячих» точок, проведено ранжирування «гарячих» точок України.

Також в університеті виконувались 22 кафедральні НДР, в науково-дослідній роботі приймали участь майже всі (95%) науково-педагогічних працівників спеціальних та випускаючих кафедр університету (див. табл.6).

Серед інших показників наукової роботи у 2015 році слід відмітити:

- 15 захищених співробітниками університету кандидатських дисертацій та 1 докторську (див. табл. 9);

- 126 наукових праць, надрукованих у зарубіжних виданнях, зокрема як розділи 6 колективних наукових монографій, виданих в країнах Європейського Союзу;

- 149 співробітників університету у 2015 році прийняли участь в міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах.

За рейтингом вищих навчальних закладів України, який проводить Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського за індексом цитування Гірша у наукометричній базі *Scopus*, університет дещо поліпшив свої позиції і перемістився с 46 (на 31.12.2014р.) на 44 місце (на 31.12.2015р.) серед ВНЗ України. Виконана важлива робота щодо переформатування журналів, які видаються університетом, у відповідності з вимогами *Scopus*, створені сайтів журналів, які зараз наповнюються інформацією.

Університетом укладені угоди про науково-технічне співробітництво з наступними науковими установами НАН України: Інститутом біології моря НАН України (м. Одеса); Фізико-хімічним інститутом ім. О.В. Богатського НАН України (м. Одеса); Інститутом проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України (м. Одеса).

За ініціативою університету у 2015 році постановою НАН України від 23.09.2015р. № 211 було створено Міжвідомчу координаційну раду з питань морських досліджень МОН і НАН України, до складу якої увійшли 3 представника ОДЕКУ. У 2015 році продовжено роботу навчально-наукового комплексу «Фізика довкілля» у складі Одеського державного екологічного університету (кафедра загальної та теоретичної фізики), Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН і МОН України, Інституту магнетизму НАН України.

Спільно з Українським науковим центром екології моря (УкрНЦЕМ) Міністерства екології та природних ресурсів України університетом виконувався Міжнародний дослідницький проект «Комплексне управління «гарячими» точками і збереження екосистеми Чорного моря - HOT BLACK SEA» в межах Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря - 2007-2013 роки» ініційованої ЄС (2013-2015 рр.)

У листопаді 2015 р. на базі університету, за сприянням Одеської обласної ради та фінансовою підтримкою ГО «Українська асоціація захисту моря від забруднення – UKRMERA», ТОВ «Агенція інновацій», була організована і проведена у Всеукраїнська науково-практична конференція *«Природно-ресурсний потенціал Куяльницького та Хаджибейського лиманів, території міжлимання: сучасний стан, перспективи розвитку»*. Метою конференції був науковий аналіз сучасного стану природно-ресурсного потенціалу Куяльницького і Хаджибейського лиманів, території міжлимання та розробка пропозицій щодо його збереження, відновлення, раціонального використання та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіону. До участі у конференції були заявлені 50 доповідей підготовлених 93 науковцями і фахівцями університетів, наукових установ, представників бізнес-структур України.

На протязі звітнього року представники університету приймали активну участь в нарадах робочих груп і комісій при Одеській обласній раді та Одеській облдержадміністрації з реалізації завдань «Регіональної програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2012-2018 рр.», відновлення водного балансу Тилігульського лиману, регулювання рівня води в Хаджибейському лимані. Для Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації фахівцями кафедри гідроекології та водних досліджень університету була розроблена Програма моніторингу стану Куяльницького лиману, Технічне завдання на виконання науково-дослідних робіт з метою розробки науково-обґрунтованих заходів щодо регулювання стоку та розчистки русел річок басейну Куяльницького лиману.

У складі НДЧ у 2015 році було створено **Науково-експертний центр моніторингу та досліджень навколишнього середовища, в межах діяльності якого проводиться робота з перевірки приладів та акредитації центру для проведення моніторингу.**

Кафедри університету активно співпрацювали з адміністраціями національних і регіональних парків Одеської області: Нижньодністровським національним природним парком; Національним природним парком «Тузловські лимани»; Регіональним ландшафтним парком «Тилігульський».

Кафедрою вищої та прикладної математики спільно з Інститутом ядерних досліджень НАН України виконувався міжнародний проект «New quantum-nuclear-optical and isotopes separation laser technologies». Спільно з Інститутом математики НАН України була проведена Міжнародна наукова конференція «Геометрія в Одесі-2015» (25-30 травня 2015 р.).

Спільні запити на фінансування науково-дослідних робіт за національними і міжнародними грантами були підготовлені кафедрами океанології та морського природокористування, гідрології суші - разом з Інститутом проблем математичних машин і систем НАН України, кафедрою вищої та прикладної математики - разом з Інститутом проблем безпеки АЕС НАН України.

3.2. Значна увага в університеті приділяється залученню талановитої та обдарованої студентської молоді у наукові дослідження як на рівні кафедральної наукової тематики, так і для виконання держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт (див. табл. 6.1. та 7).

Організація науково-дослідної роботи студентів здійснюється згідно діючого в університеті Положення про науково-дослідну роботу студентів ОДЕКУ на чолі з Радою з НДРС. Вона проводиться у формі наукових семінарів для студентів старших курсів і магістрів та у формі наукових гуртків для студентів молодших курсів.

На протязі 2015 року на 19 кафедрах університету працювали 20 наукових семінарів та 22 наукових гуртка, в роботі яких прийняли участь понад 824 студента. На 11 кафедрах одночасно функціонують як гуртки, так і семінари для студентів різного освітнього рівня підготовки. Періодичність засідань – 1-2 рази на місяць протягом навчального року.

У жовні 2015 р. закінчена підготовча робота щодо створення Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Одеського державного екологічного університету.

Стимулюючим для заохочення до наукової роботи заходом є також прийнята в університеті практика, коли наукова робота студентів зараховується до їх індивідуальної навчальної програми та включається до суми залікових кредитів, отриманих при опануванні конкретної освітньої програми.

Таблиця 6.1

Показники участі молоді у наукових дослідженнях в ОДЕКУ в 2015р.

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (% від загальної кількості студентів ДФН)	Кількість молодих учених, які працюють у ВНЗ або науковій установі	Відсоток молодих учених, які залишаються у ВНЗ або установі після закінчення аспірантури
2011	785 (41 %)	137	50
2012	687 (39 %)	126	33
2013	724 (43 %)	114	53
2014	698 (41 %)	111	59
2015	684 (44 %)	105	43

В I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади в університеті прийняли участь 854 студента університету. У II етапах (всеукраїнських) - 24 студента, з них 4 студента стали переможцями, зокрема:

- з дисципліни **«Екологічна безпека»** (Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського) - **Свид У., ст. гр. ЕТ-48 - II місце** (диплом II ступеня);
- за напрямом **«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»** (Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова) - **Патраман Х., ст. гр. Е-48 - III місце** (диплом III ступеня);
- з дисципліни **«Екологія»** (Одеський державний екологічний університет) - **Михайленко В., ст. гр. ЕТ-38 - I місце** (диплом I ступеня);
- з дисципліни **«Біологія»** (Миколаївський національний аграрний університет) – **Схабовський В.А., ст. гр. Е-21 - III місце** (диплом III ступеня).

У I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт взяли участь 130 студентів, які представили 128 наукових робіт, з яких 22 роботи були направлені для участі у другому турі.

В березні - квітні 2015 р. студенти університету, які перемогли у I турі конкурсу наприкінці 2014 р., прийняли участь в роботі підсумкових науково-практичних конференцій (II тур) Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з наступними результатами:

- за напрямом «Гідрометеорологія» (Одеський державний екологічний університет) - **Гарькавенко Є.О., ст. гр. МГ-61 - I місце** (диплом I ступеня). Керівник – проф., д.геогр.н. Гопченко Є.Д.; **Казакова А.О., ст. гр. МГ-61 - III місце** (диплом III ступеня). Наук. керівник – проф., д.геогр.н. Шакірманова Ж.Р.;
- за напрямом «Екологія та екологічна безпека» (Полтавський національний технічний університет) – **Панченко Т.І., ст. гр. ЕТ-58 - I місце** (диплом I ступеня), керівник проф. Сафранов Т.А.; **Дем'яненко О.В., ст. гр. МЕТ-51 - II місце** (диплом II ступеня); наук. керівник - доц. Чугай А.В.;

Конкурс магістерських робіт в області екології та природокористування у номінації «Чисто місто» (у рамках Шостого Міжнародного екологічного форуму «Чисте місто. Чисте ріка. Чисте планета», Херсон) – **Конькова А.І. - II місце** (диплом II ступеня); наук. керівник - проф. Сафранов Т.А.;

Всеукраїнський конкурс «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні-2015» (Київ, Національний авіаційний університет) - **Панченко Т.І. - I місце** (диплом I ступеня), наук. керівник - проф. Сафранов Т.А.; **Михайленко В.І., Денисенко О.О. - III місце** (диплом III ступеня), наук. керівники - доц. Федорова Г.В., асистент Шепеліна С.І.;

Міжнародний конкурс найкращих робіт з комп'ютерного моніторингу стану довкілля України серед учнів та студентів (Вінницький національний технічний університет) - **Василенко Г.А. ст. гр. Г-41 - I місце** (диплом I ступеня) за «Найбільш аналітичне дослідження» серед студентів; наук. керівник – проф. Гопченко Є.Д.; **Пелагін А.С. ст. гр. Г-31 - II місце** (диплом II ступеня) за «Найбільш аналітичне дослідження» серед студентів; наук. керівник – проф. Шакірманова Ж.Р.

На базі університету у 2015 р. були проведені 2-й тур Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологія» (квітень 2015 р.) та Науково-практична конференція за результатами 2-го туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з гідрометеорології (березень 2015 р.).

На щорічній **Студентській науковій конференції ОДЕКУ**, яка проводилась з 6 по 10 квітня 2015 р., було представлено 654 доповіді, у роботі 19 секцій прийняли участь понад 700 студентів. Матеріали 74 найкращих доповідей студентів були опубліковані у вигляді статей у збірнику матеріалів конференції.

11-15 травня 2015 р. в університеті відбулася **XVI наукова конференція молодих вчених ОДЕКУ**, в якій прийняв участь 208 доповідачів - молодих вчених з числа магістрів, аспірантів та науково-педагогічних працівників університету. Робота конференції здійснювалась по 19 секціям. За результатами роботи конференції Радою молодих вчених ОДЕКУ підготовлено до друку збірник матеріалів доповідей, в якому зібрано 175 тез доповідей.

Таблиця 7

Показники наукової роботи студентів університету

№	Показник	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Кількість студентів денної форми навчання	1916	1753	1685	1695	1561
2.	Кількість студентів, які беруть участь у виконанні НДДКР, всього	713	687	724	698	684
	з них: - з оплатою із НДР загального фонду бюджету	12	6	9	18	15
	- з оплатою із НДР спеціального фонду	0	2	0	0	2
3.	Кількість студентів, які брали участь у олімпіадах (1-й тур)	833	925	679	839	854
	(2-й тур)	32	37	34	23	25
4.	Кількість переможців, які одержали нагороди за результатами 2 туру Всеукраїнських студентських олімпіад	7	10	3	4	4
5.	Кількість студентів – учасників підсумкових конференцій Всеукраїнських конкурсів студентських НДР	15	13	14	16	24
	Кількість переможців Всеукраїнських конкурсів студентських НДР	3	2	3	6	9
6.	Кількість студентів-переможців, які одержали нагороди за результатами міжнародних студентських олімпіад	3	2	1	0	0
7.	Кількість студентів, які брали участь у наукових конференціях	663	638	627	618	684
8.	Кількість статей за участю студентів, всього	103	124	129	117	118
	з них: статей самостійно	72	39	45	36	38
9.	Кількість студентів, які одержують стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України	8	6	8	8	9
10.	Кількість студентів, які отримують інші іменні стипендії та премії	28	26	26	27	26

16-18 червня 2015 р. в університеті відбулася **Міжнародна наукова конференція молодих вчених «Економіко-екологічні проблеми сучасності в дослідженнях молодих науковців»**, в роботі якої з 58 доповідями прийняли участь 84 молодих вчених з 11 університетів та 6 науково-дослідних установ України, а також УП Електроплан (Республіка Беларусь), American David Livingstone University of Florida, University of Twente and Sustainable Innovations Academy (Amsterdam, Holland), Dhaka School of Economics (Бангладеш), University of Gothenburg (Швеція). На конференції обговорювались результати досліджень економіко-екологічних проблем регіонального розвитку, науково-методичні та прикладні аспекти їх вирішення.

У виконанні НДР шляхом виконання студентських наукових робіт і підготовки доповідей приймають участь 684 студента університету, з них 15 студентів – з оплатою по загальному фонду НДЧ та 2 студента – з оплатою по спеціальному фонду НДЧ.

У 2015 р. студентами або за участю студентів університету було опубліковано 118 статей (з них - 38 самостійно).

Престижну стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених в 2015 році отримувала доц. кафедри вищої і прикладної математики Флорко Т.О., академічні стипендії Президента України для аспірантів були присуджені аспірантам 3 року навчання Брусенцова С.В., Собченко А.Ю.

Окрім того, у 2015 р. 4 студента університету отримували академічні стипендії Президента України, 4 – Верховної ради України, 1 – Кабінету Міністрів України та 26 студентів - іменні стипендії університету за особливі успіхи у навчанні, науковій, громадській на ін. діяльності.

4. Міжнародні зв'язки

Університетом укладені угоди про освітньо-наукове співробітництво з 86 зарубіжними науковими установами та вищими навчальними закладами у наступних країнах: Австрія, Бельгія, Білорусь, Болгарія, Велика Британія, В'єтнам, Греція, Грузія, Данія, Іспанія, Італія, Литва, Мексика, Нідерланди, Норвегія, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Словаччина, Туреччина, Угорщина, ФРН, Фінляндія, Швейцарія, Японія.

Університет є членом та партнером наступних міжнародних організацій: Азіатсько-Тихоокеанська асоціація вчених-дослідників (APASA), Альянс університетів за демократію (AUDEM), Європейської організації співробітництва в галузі наукових досліджень і технологій (COST), Євразійської Асоціації Університетів та Чорноморської Мережі Університетів.

4.1. У складі консорціумів європейських університетів та науково-дослідних установ Одеський державний екологічний університет у 2015 році виконував:

- міжнародний освітній проект за грантом програми TEMPUS IV «*Рамка кваліфікацій у сфері наук про навколишнє середовище в українських університетах*», 544524-TEMPUS-1-2013-1-PL-TEMPUS-SMHES (2013-2016 pp.);
- міжнародний освітній проект за програмою Erasmus+ «*Адаптивне навчальне середовище для забезпечення компетенцій в галузі впливу місцевої погодніх умов, якості повітря та клімату на економіку та соціум (ЕСОІМРАСТ)*», 561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-SVHE-JP (2015-2018 pp.);

- міжнародний дослідницький проект «Комплексне управління «гарячими» точками і збереження екосистеми Чорного моря - HOT BLACK SEA» в межах Спільної операційної програми «Басейн Чорного моря - 2007-2013 роки» ініційованої ЄС (2013-2015 рр.);
- програму мережевих академій Cisco (Cisco Networking Academy) у співпраці з міжнародною корпорацією Cisco Systems (з 2012 р. постійно), спрямовану на поглиблене вивчення інформаційних та мережевих технологій за міжнародною навчальною програмою CCNA (Cisco Certified Networking Associate).

У 2015 р. на базі університету відбулися такі міжнародні заходи:

- XX International Conference "*Quantum Systems in Chemistry, Physics and Biology*" (Odessa, жовтень 2015);
- Міжнародна конференція молодих вчених «*Економіко-екологічні проблеми сучасності у дослідженнях молодих науковців*», за участю представників Бангладешу, Білорусі, Нідерландів, Швеції та США;
- два семінари з Методології ідентифікації, оцінювання та ранжування «гарячих» точок Чорного моря в рамках міжнародного проекту HOT BLACK SEA, за участю науковців з Грузії, Туреччини, Румунії та Болгарії;
- Міжнародна конференція для студентів українських профільних ВНЗ у рамках програми із просування практичного використання екотехнологій; семінар з представниками грецької консалтингової фірми «*Stirixis Consulting Group*» щодо співпраці для участі у міжнародній програмі BLACK SEA BASIN 2014-2020 Cross-Border Cooperation;
- Тренінг "*Integrated Land-use Management Modeling of Black Sea Estuaries*" (07-08.04.2015 р.) для студентів в межах міжнародного проекту «Комплексне модельоване управління землекористуванням естуарії Чорного моря (ILMM-BSE)» MIS-ETC 2642;
- зустріч з представниками Університету Фукусіми, Японія;
- Круглий стіл з актуальних питань ЗНО за участю бельгійських та американських експертів, а також Круглий стіл «*Інноваційний університет та лідерство: перспективи розвитку*», що проводили професори Т.В. Фініков (президент міжнародного благодійного Фонду "Міжнародний фонд досліджень освітньої політики") та Роберт Сухарський з Варшавського університету (Польща).

За індивідуальними грантами науково-педагогічні працівники університету приймають участь у виконанні 22 міжнародних наукових проектів.

4.2. 16 науково-педагогічних працівників були відрядженні у закордонні ВНЗ та наукові установи для викладацької та наукової роботи (21 відрядження), 7 викладачів пройшли стажування та підвищення кваліфікації за кордоном (11 відряджень), 6 студентів та аспірантів пройшли стажування у закордонних організаціях.

Викладачі ОДЕКУ проходили стажування:

- в рамках проекту 544524-TEMPUS-1-2013-1-PL-TEMPUS-SMHES «*Пам'ятка кваліфікацій у сфері наук про навколишнє середовище в українських університетах*» 25-29.05. 2015 р. в університеті м. Генуя та університеті м. Павія (Італія);

- за проектом удосконалення професійного викладання у червні-серпні 2015 р. – в Університеті ім. Марії Кюрі-Складовської у м. Люблін та Подкарпатському Центрі освіти викладачів у м. Жешуві (Польща).

В період з 22.06-02.07.2015 р. викладачі та аспіранти ОДЕКУ брали участь у 26-й Генеральній Асамблеї Міжнародної спілки геодезії і геофізики у Празі (Чехія). Також викладачі брали участь:

- у міжнародній конференції «*Qualifications for the labour market. Sectoral qualifications frameworks as new tools for managing competences*» (Варшава, 23-24.04.2015р., Міністерство освіти і науки Республіки Польща);

- у засіданні наукового комітету Міжнародної наукової конференції “*New Trends in Ecological and Biological Research*” (8-12.09.2015 р.), яка проходила в Університеті Пряшева (Словаччина);

-у 19-й зустрічі консультативної групи з розробки спільної методики комплексного управління прибережними зонами Комісії з охорони Чорного моря від забруднення в м. Стамбул (Туреччина) 3-4.07.2015 р.;

- у Міжнародному семінарі з квантових систем в хімії, фізиці та біології на базі Софійського університету та Інституту ядерної фізики АН Болгарії (10-24.09.2015 р.);

- у Міжнародній школі та конференції з фотоніки в Університеті Белграду (Сербія) (24- 27.09. 2015 р.;

- у 29-й Міжнародній конференції з фотонних, електронних та атомних зіткнень в Автономному університеті Мадриду (Іспанія), 15-30.07.2015 р.;

- у тренінгу для фахівців метеорологічного відділу Державної гідрографічної служби Грузії (Грузія, Поті), 28.09.-03.10.2015р.;

-у тренінгу з методології ідентифікації, оцінювання та ранжування «гарячих» точок Чорного моря в рамках міжнародного проекту HOT BLACK SEA (Грузія, Батумі) 04-07.08.2015 р.

4.3. У 2015 році були укладені меморандуми про співпрацю в підготовці заявок для участі у міжнародній програмі BLACK SEA BASIN 2014-2020 Cross-Border Cooperation з представниками консалтингової фірми «Stirixis Consulting Group» (Греція), National Institute for Research and Development in Electrical Engineering (Румунія), TUBIRAK-Marmara Research Center (Турція), Foundation Caucasus Environment (Грузія), NGO for Sustainable Regional Development and Environment Protection (Болгарія), Batumi Shota Rustaveli State University (Болгарія), Namuk Kemal University (Турція), Bourgas Prof. Assen Zlatarov University (Болгарія).

Крім того, були підписані договори про науково-технічне співробітництво з Лабораторією ландшафтоведення Інституту екології та географії Академії наук Молдови, Департаментом наук про Землю Інституту архітектури і наук про Землю Університету СЕТИФ АНДР (Алжир) (кафедра гідроекології та водних досліджень), Ополецький університет (Республіка Польща) (кафедра хімії навколишнього середовища).

На Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра – День студента 2015» (Київ, 12-14.11.2015 р.) ОДЕКУ нагороджений гран-прі у номінації «Міжнародне співробітництво у галузі освіти та науки».

Триває активна розробка програм подвійних дипломів з партнерськими університетами із 5 країн, що включає створення викладачами ОДЕКУ навчально-методичного комплексу англомовних програм підготовки.

Таблиця 8

**ПОКАЗНИКИ МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

№ п/п	Показник	Роки			
		2012	2013	2014	2015
1.	Кількість фахівців, підготовлених для зарубіжних країн (всього) в т.ч. за держзамовленням	2	5	6	6
		1	0	1	1
2.	Кількість зарубіжних навчальних закладів, з якими підтримуються ділові зв'язки	51	62	63	64
3.	Кількість направлених на навчання до зарубіжних навчальних закладів: • студентів • аспірантів	-	3	1	1
		-	13	4	5
4.	Кількість студентів, які проходили навчальні практики у зарубіжних організаціях і установах	15	5	0	0
5.	Кількість викладачів, які пройшли стажування у зарубіжних країнах	8	21	8	7
6.	Кількість викладачів і співробітників, які перебували в ділових зарубіжних відрядженнях	15	3	26	16
7.	Кількість науково-педагогічних працівників, що мають почесні звання зарубіжних навчальних закладів	2	2	2	2
8.	Кількість іноземних лекторів і науковців, які брали участь у навчальному процесі ВНЗ	42	26	11	19
9.	Кількість розробок та проєктів, виконаних спільно із зарубіжними партнерами	13	17	20	22
10.	Кількість спільних освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка спеціалістів із зарубіжними партнерами	4	4	4	4

5. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

В 2015 році в університеті працювали 3 спеціалізовані вчені ради з захисту докторських і кандидатських дисертацій за спеціальностями:

Д 41.090.01 (докторська) – січень-вересень 2015 р.

11.00.07 “Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія”;

11.00.09 “Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія”;

К 41.090.02 (кандидатська) – січень-вересень 2015 р.

11.00.08 “Океанологія”;

11.00.11 “Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів”

К 41.090.03 (кандидатська) – липень-грудень 2015 р.

01.04.05 “Оптика, лазерна фізика”.

В цих спеціалізованих вчених рада на протязі 2015 року було захищено 17 кандидатських та 1 докторська дисертація, з яких науковцями університету – 15 кандидатських і 1 докторська дисертація. За межами університету працівниками університету захищено 2 кандидатських дисертації.

Активно працює аспірантура та докторантура. Статистичні данні щодо їх діяльності наведені у табл. 9. В університеті здійснюються заходи щодо підвищення ефективності аспірантури, впровадженню принципів Болонського процесу у навчальний процес аспірантів. Щорічно аспіранти та молоді вчені університету відзначаються стипендіями Кабінету Міністрів України для молодих вчених.

Таблиця 9

Показники діяльності аспірантури і докторантури

№			2012	2013	2014	2015
Аспірантура						
1.	Прийом:					
	держбюджет	Денна	2	3	6	10
		Заочна	9	9	7	6
	контракт	Денна	0	0	1	1
		Заочна	0	0	1	1
2.	Випуск:					
	держбюджет	Денна	7	9	8	3
		Заочна	5	5	9	4
	контракт	Денна	0	0	0	0
		Заочна	0	1	0	0
3.	Захист дисертацій в т.ч. працівниками ОДЕКУ		6	5	13	15
4.	Кількість випускників аспірантури, які залишилися працювати в ОДЕКУ		7	4	8	3
Докторантура						
1.	Прийом:		2	1	0	0
2.	Випуск:		0	0	0	2
3.	Захист дисертацій:		2	2	1	1
4.	Кількість випускників докторантури, які залишилися працювати в ОДЕКУ		2	2	0	2

Підготовка в аспірантурі ведеться за науковими спеціальностями:

01.01.07. *Обчислювальна математика;*

08.00.06. *„Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища”*

04.00.22 – *Геофізика;*

05.13.06 - *Інформаційні технології;*

11.00.07. *Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія;*

11.00.08. *Океанологія;*

11.00.09. *Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія;*

11.00.11 *"Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів".*

За останні 4 роки в університеті випускниками аспірантури і докторантури захищено 6 докторських та 39 кандидатських дисертацій. Випускники аспіран-

тури денної форми навчання головним чином працевлаштовуються в університеті (на кафедрах або у науково-дослідній частині) – див. табл. 6.1.

6. Показники фінансової діяльності, поліпшення матеріально-технічної бази університету

6.1. Фінансова діяльність університету здійснюється у відповідності з чинним законодавством України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України та затверджених щорічних кошторисів. Податки та обов'язкові платежі до державних цільових фондів здійснювалися своєчасно та в повному обсязі. Стан формування та виконання загального та спеціального фонду університету по основній та науковій діяльності наведений у табл. 10 - 12.

Таблиця 10

Показники фінансово-господарської діяльності університету

№	Показник	2012	2013	2014	2015
1	Загальний обсяг фінансування основної діяльності по <u>загальному фонду</u> (тис. грн)	30475,4	33765,1	36660,7	40464,4
2	Загальний обсяг надходжень по <u>спеціальному фонду</u> (основна діяльність - без науки) (тис. грн) У т.ч. надходження від надання: - освітніх послуг - господарських послуг - оренда Інші надходження, включаючи Темпус-проекти	11957,4 8038,4 3618,4 68,0 232,9	11106,9 7322,7 3502,9 65,7 215,6	8158,6 5836,5 1873,5 95,1 206,0	12907,4 8149,0 4465,1 115,0 148,5
3	Структура витрат коштів по <u>загальному фонду</u> (тис. грн), всього У т.ч. витрати на: - заробітну плату - стипендію + діти-сироти - комунальні та господарські послуги - придбання обладнання та інвентарю	30475,4 18868,0 8907,0 2691,8 8,6	33765,1 20972,2 9123,6 3458,9 210,4	36660,7 21542,6 10268,8 3920,2 294,1	40464,4 23411,4 11714,3 4781,6 380,9
4	Структура витрат коштів по <u>спеціальному фонду</u> (тис. грн), всього (основна діяльність , включаючи Темпус) У т.ч. витрати на: - заробітну плату - придбання обладнання та інвентарю - комунальні та інші послуги	11614,7 7957,9 1536,3 3210,4	9008,6 6153,8 293,1 2730,9	8271,2 6017,8 370,6 1787,9	9320,4 6399,3 803,3 1032,0

Штатний розклад університету формується в межах затвердженої чисельності науково-педагогічного складу та інших працівників по загальному фонду та затвердженого фонду оплати праці по загальному та спеціальному фондам.

Всі договірні зобов'язання беруться згідно затверджених кошторисів. В університеті діє план по зменшенню витрат на енергоносії, згідно якого встановлені лічильники тепло- та водопостачання у всіх будівлях.

Вжитими заходами за останні роки вдалося створити та підтримувати стан потужної матеріально-технічної бази навчального процесу (див. табл. 13).

Таблиця 11

Аналіз формування та виконання спеціального фонду (тис. грн)
(основна діяльність, включаючи міжнародні освітні програми)

Рік	Надходження за рік	Витрати за рік	Кредиторська заборгованість на 1.01 наступн. року	Залишок на 01.01. наступного року
2012	11957,4	11614,5	-	4473,0
2013	11106,9	9008,6	301,7	6571,3
2014	8158,6	8271,2	152,6	6458,7
2015	12907,4	9320,4	-	9953,5

Таблиця 12

Аналіз формування та виконання спеціального фонду (тис. грн)
(наукова діяльність, включаючи міжнародні наукові гранти)

Рік	Надходження по госпдоговірним НДР	Надходження по міжнародним наук. програмам	Витрати за рік	Кредиторська заборгованість на 1.01 наступного року	Залишок на 1.01. наступного року
2012	227,7	436,4	660,7	-	144,2
2013	157,3	461,5	366,8	146,0	396,2
2014	6,9	1034,3	767,3	0,7	670,1
2015	674,8	189,5	1168,5	-	365,9

6.2. Аналіз підсумків фінансової діяльності (основна діяльність та наукова діяльності) свідчить, що в складних умовах 2014-2015 рр., пов'язаних із суттєвим збільшенням витрат на утримання університету (в першу чергу, внаслідок підвищення тарифів на комунальні послуги, а також цінами на послуги та товари), вдалося запобігти наявності кредиторської заборгованості по захищеним статтях бюджету – заробітній платі, стипендії, виплатам дітям-сиротам та позбавленим батьківського піклування, комунальним платежам. Більше того, залишок коштів по спеціальному фонду в університеті на кінець 2015 року більше ніж у 2,2 рази перевищує аналогічну суму на кінець 2012 р., що свідчить про стабільний фінансовий стан університету та можливість створення сталого фо-

ну університету у відповідності до п. 21 ст. 1 та п. 3 ст. 70 Закону України «Про вищу освіту».

Це вдалося зробити в умовах значного скорочення контингенту контрактних студентів завдяки своєчасно вжитим заходам щодо:

- приведення штатного складу до фінансових показників діяльності;
- економії витрат на комунальні послуги (для порівняння: витрати університету на комунальні послуги у 2015 році збільшилися у грошовому вимірі лише на **18%** у порівнянні з 2012 році. При цьому тарифи на комунальні послуги за цей час збільшилися у декілька разів!);
- отримання грантів на проведення наукових досліджень та розробку міжнародних освітніх проектів – за останні 4 роки завдяки цієї діяльності вдалося отримати більше 4 млн. грн.

Крім того, слід відмітити значне зростання у 2015 році власних надходжень від основної діяльності, і що особливо важливо – збільшення надходжень від освітньої діяльності.

Фінансування основної діяльності із загального фонду за останні 4 роки зросло більше ніж на 32%, і складає зараз більше 75% всіх фінансових ресурсів університету (40,5 млн. грн загального фонду проти 13,6 млн. грн спецфонду). Ці кошти загального фонду витрачаються (див. табл. 10) на заробітну плату (57,9% від загального обсягу), на стипендію та компенсації дітям-сиротам – 28,9%, комунальні та господарські витрати – 11,8%. Придбання обладнання та інвентарю склало менше 1% від всіх витрат по загальному фонду.

В той же час витрати на зарплату по спеціальному фонду складають більше 69% всіх витрат, витрати на комунальні послуги та інші витрати на утримання університету – майже 22%, на оновлення матеріально-технічної бази навчального процесу в 2015 році було витрачено біля 9% всіх витрат університету по спеціальному фонду.

7. Заходи щодо виконання умов Колективного договору

7.1. Колективний договір між адміністрацією та профспілковим комітетом університету на 2013-2010 роки був прийнятий на конференції трудового колективу університету та зареєстрований у встановленому порядку в Управлінні економіки, інвестиційної політики та зовнішньоекономічної діяльності Одеської міської Ради 30.03.2007р. за № 02/218-022. Згідно чинного законодавства його дія подовжена до 2016 року.

Згідно умов Колективного договору та затверджених Кошторисів університету щорічно проводиться робота по утриманню та оновленню матеріально-технічної бази навчального процесу та соціальних умов студентів та співробітників університету.

Адміністрація університету спільно з профспілковим комітетом здійснює систематичний контроль за своєчасним виконанням умов Колективного договору. Конференція трудового колективу щорічно заслуховує звіти ректора щодо виконання колективного договору.

7.2. Виплата заробітної плати та стипендії здійснювалася своєчасно, комунальні платежі здійснювалися в межах, затверджених кошторисами університету, заборгованостей за звітний період не було.

7.3. Для забезпечення безпечних умов праці в університеті щорічно виконується комплекс заходів по поліпшенню стану охорони та сприятливих умов праці та навчання. Згідно з Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти, затвердженим наказом МОН від 01.08.2001р. за № 563 проводиться навчання та підвищення кваліфікації відповідальних осіб, перевірки виконання умов охорони праці в навчальних лабораторіях та у навчальних базах практики.

7.4. В університеті значна увага приділяється розвитку спортивно-масової роботи та спорту високих досягнень. В університеті щорічно проводяться студентські спартакіади та чемпіонати більше ніж з 20 видів спорту. Працюють спортивні секції, в яких в позанавчальний час тренуються більше 280 студентів. Розвитку масової фізкультурної роботи сприяє те, що новий спортивний комплекс та спортивні майданчики розташовані поряд зі студентськими гуртожитками.

8. Проведення підготовки та перепідготовки педагогічних, науково-педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних кадрів в університеті здійснюється згідно з Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників університету. Згідно з ним на кафедрах складені та контролюються 5-річні плани підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічного та педагогічного складу. Підсумки цього контролю щорічно розглядаються та затверджуються на засіданні Вченої ради університету. Результати виконання індивідуальних планів підвищення кваліфікації у обов'язковому порядку враховуються при процедурі переобрання викладачів.

В університеті щорічно діють 2 семінари педагогічної майстерності – для викладачів зі стажем педагогічної роботи менше 3 років та для всіх інших науково-педагогічних і педагогічних працівників по покращенню обізнаності та педагогічної майстерності в умовах трансформації вищої школи України та введення модульно-накопичувальної системи організації навчального процесу. На кафедрах діють окремі методологічні семінари.

В університеті щорічно діють курси покращення мовної підготовки науково-педагогічних та педагогічних працівників університету

Крім того, в рамках міжнародного освітнього та наукового співробітництва у 2015 році стажування в зарубіжних вищих навчальних закладах та наукових установах пройшли 3 викладачі університету.

9. Захист відомостей, що складають державну, службову та комерційну таємницю, в університеті здійснюється відповідно до Закону України "Про державну таємницю" та "Про інформацію", Положення про режимно-секретні органи в міністерствах, відомствах, уряді Автономної Республіки Крим, місцевих органах державної виконавчої влади, виконкомах, на підприємствах і в організаціях, затвердженого постановою КМУ № 609 від 04.08.1995р. а також згідно розділу 3 Порядку організації та забезпечення режиму секретності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах,

установах і організаціях, затвердженого постановою КМУ від 02.10.2003р. за № 1561. В університеті діє Спецвідділ, в складі якого працюють два працівника. Основна діяльність цього підрозділу направлена на забезпечення роботи кафедри військової підготовки університету. В університеті створена та постійно поновлюється номенклатура посад працівників, заняття яких потребує оформлення допуску до державної таємниці.

Щорічно університет звітує перед Міністерством освіти і науки України про стан охорони державної таємниці згідно вимог Інструкції про порядок підготовки державної статистичної звітності за формою № 1-СЗ.

Суттєвих зауважень з боку перевіряючих органів на роботу спецвідділу не надходило.

10. Дотримання чинного законодавства, вжиття заходів щодо удосконалення управління, зміцнення договірної, трудової дисципліни.

Вдосконалення структури управління університетом здійснювалося у відповідності з:

- Статутом університету (серпень 2009 р.) та Колективний договір (вересень 2013р.);

- затвержені та приведені у відповідність до чинного законодавства положення про структурні підрозділи та посадові інструкції науково-педагогічних та інших категорій працівників;

- з метою покращення трудової дисципліни на конференції трудового колективу (серпень 2006 року) затвержені "Правила внутрішнього розпорядку", які регламентують порядок прийому і звільнення працівників, основні обов'язки адміністрації університету і працівників, режим робочого часу і часу відпочинку, правила заохочення за досягнення в роботі та заходи щодо покарання за порушення;

- в університеті розроблено типову форму трудового договору та контракту, як особливої форми договору;

- організація роботи з охорони праці здійснюється у відповідно до "Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в закладах освіти", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001р. № 563.

В університеті створена система студентського самоврядування, яка організує свою роботу у відповідності до вимог українського законодавства: Законів України «Про освіту», і «Про вищу школу», рішеннями Міністерства освіти і науки, Статуту ОДЕКУ, Положенням про студентське самоврядування в ОДЕКУ, Концепцією виховної роботи в ОДЕКУ, Концепцією розвитку університету на 2013-2017 роки.

Керівництво університету, гідрометеорологічного інституту та факультетів постійно приймає участь в організації і безпосередньо в роботі органів студентського самоврядування (Статут ОДЕКУ, накази ректора з питань організації роботи органів студентського самоврядування, рішення Вченої ради, проведення загальних зборів представників студентського самоврядування з керівництвом університету).

Діяльність виконавчих органів студентського самоврядування в інституті і на факультетах здійснюється як в організаційній та навчальній діяльності, так й в позанавчальний час. Така діяльність здійснюється постійно, що забезпечує вирішення різнобічних питань студентського життя, які належать до компетенції студентського самоврядування.

Щорічно реалізуються заходи щодо перевірки електроустановок, безпечної експлуатації будівель та споруд академії, виконуються планові роботи з ремонту та ревізії вентиляційних установок в приміщеннях навчальних та наукових лабораторій, в аудиторіях, складах та інших приміщеннях. Здійснюється профілактичний ремонт каналізації, енергозабезпечення, водопостачання, газової та опалювальної системи.

Згідно Положення про розробку інструкцій з охорони праці, яке затверджено наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998р. №29, в університеті своєчасно розробляються і переглядаються інструкції з охорони праці.

Згідно наказу по університету було проведено навчання та перевірку знань з питань безпеки життєдіяльності працівників університету, керівний склад університету склав іспити в Держнаглядохоронпраці та МОН України.

Забезпечується здійснення медичними установами міста обов'язкових попередніх і періодичних (один раз на рік) медичних оглядів працівників університету, які працюють у шкідливих та небезпечних умовах праці, а також медико-профілактичне обслуговування всіх без винятку працівників.

Щорічно працівники Одеської СЕС здійснюють контроль і видають санітарний паспорт гуртожитків і навчальних корпусів університету.

11. Виконання показників ефективності використання державного майна і прибутку, а також показників майнового стану університету

На балансі Одеського державного екологічного університету знаходиться нерухоме майно загальною площею 52237 кв.м., яке розташоване на 4-х земельних ділянках загальною площею 79068 кв.м., в тому числі земельні ділянки під навчально-науковими лабораторіями 52341 кв.м.

Загальна балансова вартість нерухомого та рухомого майна університету станом на 1.01.2016р. складає **73 млн. 260 тис. 756 грн.**

Державне майно, яке надано університету в оперативне управління, використовується за цільовим призначенням для виконання статутних завдань, а саме: надання освітніх послуг, проведення науково-дослідних робіт, забезпечення умов проживання, харчування, спортивно-масової роботи та оздоровлення студентів та співробітників університету, надання платних послуг у відповідності до чинного законодавства України.

Адміністрацією університету вживаються всі можливі заходи щодо оформлення прав власності на нерухоме майно та державних актів на постійне користування земельними ділянками. Так, у 2015 році розпорядженням Одеської обласної адміністрації від 20.04.2015р. № 230/А-2015 університету надана у постійне користування земельна ділянка по вул. Львівська, 15 загальною площею 3,272 га, на якій розташовані навчально-лабораторні корпуси, спортивні споруди та гуртожитки університету. Крім того, рішенням Одеської міської ради від 16.12.2015р. за № 113-VII університету надано дозвіл на розробку проекту зем-

леустрою щодо відведення земельної ділянки, площею 0,7338 га за адресою: м. Одеса, пров. Каркашадзе, 1-А, для експлуатації та обслуговування навчально-наукової геофізичної морської лабораторії (ГФЛ).

Таблиця 13

Характеристика матеріально-технічної бази підготовки фахівців Одеського державного екологічного університету

№ з/п	Показники	Значення
1	Загальна площа на одного студента денної форми навчання в цілому по університету, кв.м.	23,6
2	Навчальна площа на одного студента денної форми навчання, кв.м.	17,6
3	Наявність:	
	- загально університетської локальної комп'ютерної мережі	+
	- підключення до Інтернету	+
4	Кількість комп'ютерів, які забезпечують навчальний процес	488
5	Кількість годин роботи кожного студента денної форми навчання на ПЕОМ (на день у середньому за період навчання)	
	- напрям комп'ютерні науки	4,9
	- інші напрями підготовки	3,0-3,5
6	Середня кількість студентів денної форми навчання, яка припадає на одне місце в читальних залах бібліотеки	12,1
7	Середня кількість томів літератури, яка припадає на одного студента денної форми навчання	207
8	Забезпеченість лабораторним обладнанням, у % від потреби	100
9	Балансова вартість встановленого обладнання з розрахунку на одного студента денної форми навчання (тис. грн.)	31,3
10	Використання коштів за платні послуги на навчальний процес (придбання навчального обладнання, літератури тощо), %	76,5
11	Забезпеченість гуртожитками іногородніх студентів денної форми навчання, % від потреби	100

Станом на 1.01.2016 р. безпосередньо в університеті та в Одеському коледжі комп'ютерних технологій в оренду здані приміщення, які не використовуються у навчальному процесі, загальною площею **953,92 кв.м.**, розташовані за адресами: вул. Львівська, 15; вул. Ак. Корольова, 5 та вул. Ак. Корольова, 26. З них, в приміщеннях університету – 484,7 кв. м., в приміщеннях коледжу – 473,22 кв. м. В тому числі:

1. Банкомати Укрсоцбанку та Ощадбанку (НЛК № 1 університету) – загальною площею 8 кв.м.;
2. Телефонний концентраторний вузол ТОВ „Фарлеп-Інвест” (НЛК № 1 університету) – загальною площею 18,2 кв.м.;
3. Пункти копіювання - ФОП Білоусов А.І. (НЛК №1 – 6,1 кв.м) та ФОП Кудашов Є.С. (НЛК №2 – 11,0 кв.м);
4. Приватне підприємство "Чайкофф" (торгівля чаєм, кавовими напоями та фасованою продукцією – спортивний корпус) – 4,0 кв.м.;

5. Виробничі цехи студентської їдальні – ТОВ «Біт-Юг» - загальною площею 429,4 кв.м;
6. Пральні автомати в гуртожитках № 1 та 2 – ТОВ «Центральна пральня» - 8 кв.м.
7. Пункт копіювання та продажу канцтоварів в Одеському коледжі комп'ютерних технологій - ФОП Рудковська Ю.С. – загальною площею 30,0 кв.м;
8. Автомат по продажу гарячих та холодних напоїв в Одеському коледжі комп'ютерних технологій - ФОП Матковський В.І. – 2 кв.м.;
9. Аптека (в гуртожитку Одеському коледжу комп'ютерних технологій) – ТОВ "Інформполісервіс" – 83,22 кв.м;
10. Одеський регіональний центр оцінювання якості освіти МОН України (в гуртожитку Одеському коледжу комп'ютерних технологій) – 358,0 кв. м.

За 2015 рік доходи від об'єктів оренди в Одеському державному екологічному університеті склали 114958 грн., в Одеському коледжу комп'ютерних технологій - 57720 грн.

Нецільового використання бюджетних коштів, фінансових зловживань або фінансових порушень за 2015 рік в університеті та коледжі встановлено не було.

12. Своєчасні розрахунки з установами, організаціями, банками, постачальниками і іншими організаціями. Своєчасне і повне внесення платежів до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду, виконання кошторисів прибутків і видатків, недопущення заборгованості зарплати, за спожиті енергоносії і комунальні послуги.

Розрахунки з бюджетом (включаючи сплату внесків до Пенсійного фонду, інших державних цільових фондів), організаціями, податковими установами, банками здійснюються вчасно згідно затверджених кошторисів і в межах одержаного фінансування. Договірні зобов'язання по комунальним послугам, енергоносіям та іншим статтям видатків беруться в межах доведених лімітів та затверджених кошторисів.

Станом на 1.01.2016р. в університеті відсутня заборгованість по заробітній платі та відрахуванням до державних цільових фондів, стипендіям, оплаті комунальних послуг та енергоносіїв.

13. Всі інші зобов'язання згідно контракту виконувалися у відповідності з чинним законодавством, нормативними актами Міністерства освіти і науки України, інших органів центральної виконавчої влади, Статутом Одеського державного екологічного університету.

14. Особисті здобутки

У 2015 році виконував обов'язки голови Ради ректорів ВНЗ III-IV рівнів акредитації Одеського регіону, Голови комісії з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування та члена президії комісії з гідрометеорології Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України.

Також був головним редактором, заступником головного редактора наукового журналу «Український гідрометеорологічний журнал», членом редколегії наукового журналу «Вісник Одеського державного екологічного університету та заступником головного редактора «Причорноморського екологічного бюлетеня».

Виконую обов'язки заступника Голови Південного Наукового центру Національної Академії наук України та Міністерства освіти і науки України.

У 2015 році виконував обов'язки головою спеціалізованої Вченої ради по захисту докторських дисертацій за науковими спеціальностями „Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія” та „Гідрологія та гідрохімія”.

Приймав участь з доповідями у 4-х конференціях, в т.ч. у 2-х закордонних.

Виконував обов'язки керівника держбюджетної науково-дослідної роботи «Оцінка кліматичних ризиків для галузей економіки України в умовах глобальних змін клімату», а також приймав активну участь у виконанні міжнародного освітнього Темпус-проекту «Рамка кваліфікацій у сфері наук про навколишнє середовище в українських університетах».

У 2015 році брав участь у підготовці міжнародного освітнього проекту по програмі ERASMUS+ «Adaptive learning environment for competence in economic and societal impacts of local weather, air quality and climate» (ECOIMPACT), який виграв грант Європейського Союзу (Grant agreement: 561975-EPP-1-2015-1-FI-ERPКА2-SВНЕ-JP (2015-3320)).

За 2015 рік надруковано 1 наукова праця та 1 монографія (науковий редактор). Також надруковано 5 статей у ЗМІ з питань екології та адаптації до змін клімату. Неодноразово виступав у телевізійному ефірі.

З 2010 р. по 2015 р. виконував обов'язки депутата Одеської обласної ради, був членом постійних комісій з питань освіти, науки, молоді та спорту, а також з питань екології, природокористування та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Крім того, очолював у 2013-2015 рр. створену за власною ініціативою депутатську групу «Куяльник» в обласній раді, метою діяльності якої була реалізація регіональної Програми відновлення та збереження водних ресурсів Куяльницького лиману.

Також у 2015 році приймав активну участь у роботі робочої групи обласної ради по аналізу діяльності регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» та відновленню гідротехнічної споруди, що з'єднує Тилігульський лиман з морем.

15. Звіт ректора про результати його діяльності за 2015 рік був заслуханий на конференції трудового колективу Одеського державного екологічного університету, яка відбулася 29 січня 2016р. За затвердження цього звіту та позитивну оцінку діяльності ректора члени конференції представників трудового колективу університету проголосували одностайно (копія протоколу конференції додається).

Ректор

С.М. Степаненко

01.02.2016р.